

Dorete Bloch er nú doktari

Dorete Bloch doktari

Vardi doktoraritgerð í Lund í seinastu viku um grindahvalin

Føroyingar kunnu vera ernir av at hava fingið enn ein doktara, sum hevur skrivað ritgerð um grindahvalin. Júst granskingararbeiðið hjá okkara vísundafólki hevur gjørt tað møgult hjá føroyingum at verja gagnnýtingina av grindahvalinum grundad á veiðu á burðardyggu stöði.

Dorete Bloch hevur verið undangongukvinna at kanna grindahvalin. Seinastu mongu árinum hevur neyvan verið eitt grindadráp, har grindamenn ikki hava sæð Dorete Bloch í oljulaðum kannað hvalin, so skjótt teir hava lagt beinini. Hon hevur, saman við hjálparfólki kannað kynsbýtið aldur, og heilsustöðuna annars hjá hvalinum. Hon hevur samskipað drúga tilfarið

sum grindakanningarnar hava givið. Hennara gløgga arbeiði hevur sín stóra leiklut í, at IWC, altjóða hvalaveiðustovnurin ikki hevur sett bann móti veiðu av grindahvali. IWC lurtar meir eftir vísundini enn eftir umhvørvisfelagskapnum.

Kanningarnar, sum Dorete Bloch hevur staðið fyri, greiða okkum frá lívinum hjá hvalinum. Eitt áhugaðt úrslit er, at nóg fleiri honhvalir leggja beinini enn hannhvalir. Hetta kemst av at fleiri hannhvalir doyggja í bardaganum um honhvalin.

Sosialurín ynskir Dorete Bloch til lukku við doktorarheitinum.

jústinus

Kjartan Hoydal. fiskivinnustjóri:

Ivasamt um fundur verður við norðmenn aftur í ár

– Vit arbeiða við eini frágreiðing um okkara stöðu, hesa senda vit norðmonnum í dag ella í morgin. Vit rokna eisini við at hoyra frá norðmonnum, sigur hann

Tað er ógvuliga ivasamt um nýggj fiskiveiðuavtala verður undirskrivað millum føroyingar og norðmenn í hesum árinum.

– Tað verður í hvussu er ikki nakar fundur fyri jól og eg ivist stórliga í um nakar fundur verður millum jól og nýggjár, sigur Kjartan Hoydal, fiskivinnustjóri.

Fyrr hevur tað verið soleiðis, at skipini hava kunna fiskað hjá hvørjum øðrum uppá konto, um fiskisáttmálin ikki er undirskrivaður. Er hetta møgult?

– Nei, tað verður ikki í ár. Í fjør høvdu vit heldur ikki undirskrivað sáttmálan áðrenn nýggjár og tá bar ikki til at fiska uppá konto. Tað eru longu fleiri ár síðan hetta var møgult, sigur Kjartan Hoydal.

– Tað sum hendir í lýtuni er, at vit sita niðri og skriva eina frágreiðing um føroysku stöðuna. Hesa frágreiðing senda vit norðmonnum í dag ella í morgin. Tað kann eisini væl vera, at norðmenn fara at senda okkum okkurt, sigur Kjartan Hoydal.

Í stórtinginum

Í hesi vikuni fer norsk stórtingslimurin, Peter Angelsen úr Centrum-flokkinum, at seta Jan Henry T. Olsen, fiskimálaráðharra spurningar um leiklutin hjá Statoil hjá hentleikaskipinum í Loynikrókinum. Leikluturin hjá Statoil í hesum fiskiskapi kemur sera illa við hjá norsku stjórnini og møguliga kann eitt rumbul í stórtinginum koma at ávirka samráðingarnar við føroyingar.

Loynikrókurin er beinleiðis orsök til, at so langt stendur millum føroyingar og norðmenn í sáttmálsamráðingunum.

Í meðan eru nógvar trolarar við føroyingum umborð í Loynikrókinum. Fleiri av hesum skipum verða ikki heima um høgtíðina. Tað hoyrdu vit í kvøðuljómunum í útvarpinum sunnudagin.

jústinus

Fleiri vitja svimjihøllina

Tað er stongt tað, ið eftir er av árinum, tí ábøtur verða gjørdar

Tey, sum í orðsins rætta tydingi ætla sær at svimja í høvudsstaðnum nýðast at biða til komandi ár. Høllin hevur verið afturlatin síðani 12. desember, og hon letur ikki upp aftur fyrr enn 2. januar. Soleiðis hevur verið nógva tey seinastu árin, og soleiðis fer tað ivaleyst eisini at vera komandi árin.

– Vit royna sum frægast at fáa ábøtur frá hondini, meðan høllin er opin, men sumt

ber ikki til at gera, meðan vitjandi eru. Tí lata vit aftur seinnapartin av desember mánaði. Tá verða m.a. ábøtur gjørdar á motorar, pumpuskipanir og ventilar, og í ár foga vit gólvini í brúsurumunum av nýggjum.

– Tað hava vit gjørt fleiri ferðir áður, men tað hevur víst seg torført at fáa fuguna at halda. Tí royna vit eitt nýtt slag, sum verður kallað

epoxifuga. Vit rokna við, at hon fer at halda betur. Tað er av stórum tydingi, tí so verður tað lættari at vaska, og tað ber aftur við sær, at reinførið verður betri, greiðir Heri Olsen, leiðari í svimjihøllini frá.

Nøgður við gongdina

Heri Olsen er nøgður við talið á teimum, sum vitja svimjihøllina. Talan hevur verið um eina líta men

støðuga framgongd síðani 1991, tá vánaligu tíðirnar ivaleyst vóru orsök til, at talið fór langt niður í mun til tey bæði undanfarna árin.

– Í 1989 svumu 156.637 fólk og í 1990 150.592. So fór talið niður á 131.050, men nú eru vit komin upp aftur á 136.355. Tað eru 1.965 fleiri enn í fjør.

Talið í 1989 og í 1990 var nóg hægri enn árinum frammanundan. T.d. vitjaðu 130.693 í høllini í 1988.

Vitjanin er stöðug altíð. Besti máni í ár var november, tá 13.588 fólk í høllini, og burtursæð frá desember var meir lakasti mánaðin. Tá vóru 10.385 í høllini.

Tað svimja fleiri mannfólk enn konufólk, og tað svimja fleiri vaksin fólk, enn tað svimja børn. Samlaða talið á vaksnum í 1994 er 69.144 og barnatalið er

46.928. Av teimum vaksnum vóru 39.881 menn og 29.263 kvinnur.

Ábyrgdarfullir politikarar

Tað verður nógva grenjað inn á politikararnar, og hvussu teir ábyrgdarleyst skerja á øllum økjum. Men Heri Olsen ynskir ikki at taka lut í tí kórnum:

– Vit hava verið skerdir, vit hava spart nógva, men alikavæl hava vit havt tørv á eykajáttan. Tá figgjarettanin verður lögð hevur trupulleikin fleiri ár verið, at inntøkurnar hava verið settar hægri, enn vit hava vitað, at tær í veruleikanum fóru at vera.

Á pappírnum hevur talan verið um javnvág, men í veruleikanum hevur hetta borið við sær, at neyðugt hevur verið við eykajáttan. Høllin er tólv ára gomul.

Tað vil siga, at tað krevst meiri viðlíkahald, og tað ger raksturin dýrari.

Hetta skilja politikarnir í Tórshavnar býráð, og eftir fleiri ára tillagið er tað nú eydnast at fáa samband millum játtan og útreiðslur, soleiðis at høllin í 1995 fer at standa seg við inntøkunum, sum hon fær frá teimum vitjandi og játtanini á figgjarettanini hjá býráðnum. Um tað gongur, sum vit rokna við, so verður ikki neyðugt við nakrari eykajáttan í 1995, heldur Heri Olsen.

Tað eru tiggju fólk í fulltíðarstarvi í svimjihøllini í Gundadali. Aftur at teimum eru avloysarar í vikuskiftinum.

–nes